

POLITIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ

ANUL VI

MAI 1925

NRUL 5

DIRECTOR: GEORGIU CHENDI

SUMARUL:

1. Congresul internațional de poliție, New-York Dr. S. Gheorghiu
2. Cei doi notari G. Chendi
3. Semnele secrete întrebuințate de infactori D. Boian
4. Poliția în Egipt C. Costescu
5. Chipul ucigașului prins pe retina victimei . Dr. K. E. Weiss

BULETINUL DE URMĂRIRI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: CLUJ, STRADA BĂII NR. 3

ABONAMENTE:

- Pentru bănci, birouri, societăți și comercianți 1000 lei
Pentru autoritățile urbane 500 lei
Pentru autoritățile rurale 300 lei
Pentru funcționarii de poliție 100 lei
Pentru toate celelalte autorități precum și ediția de lux 1000 lei

ABONAMENTELE ȘI RECLAMELE SE PLĂTESC ÎNAINTE

CONGRESUL INTERNAȚIONAL DE POLIȚIE DELA NEW-YORK

În zilele de 12—16 Maiu va avea loc la New-York, în vastele saloane ale hotelului Waldorf—Astoria, conferința internațională de poliție, la care vor participa, afară de cei 1100 de delegați ai poliției americane, delegații a 33 de națiuni de pe glob.

Cele mai strălucite personalități ale polițiilor din lume își vor spune aici cuvântul pentru asigurarea ordinii sociale. Importanța acestei conferințe este de netăgăduit. Ea are rolul de a strânge într'un singur mănunchiu experiența și cunoștințele de meserie spre a da un nou avânt poliției în viitor.

Din desbaterile dela New-York, rolul poliției ca factor de progres și civilizație se va evidenția precis. Poliția este colaboratoarea cea mai de frunte a autorității de stat. Buna ei organizare și funcționare este deci cea mai sigură garanție a dezvoltării unui popor.

Poliția este straja ordinii publice și apărătoarea celor ce muncesc pentru propășirea națională. Și lupta pe care o dă este îndreptată împotriva elementelor, cari s'au abătut dela calea dreaptă a vieții sociale.

Un simptom caracteristic evoluției societăților este că, cu

cât ele înaintează în cultură, cu atât criminalitatea crește și să rafinează. Poliția, care are menirea să combată acest flagel, este datoare prin urmare să țină pas cu progresele științei. Dar aceasta nu este de ajuns. În lupta pentru apărarea binelui obștesc, statele nu se pot limita numai la granițele lor, pentru că criminalitatea este în deosebire internațională. Bandiții încolțiți de poliție, spre a se eschiva, dela rigorile legilor, se refugiază mai totdeauna în țări străine, și este neapărat nevoie ca polițiile diferitelor state să se ajute reciproc pentru a-i face inofensivi.

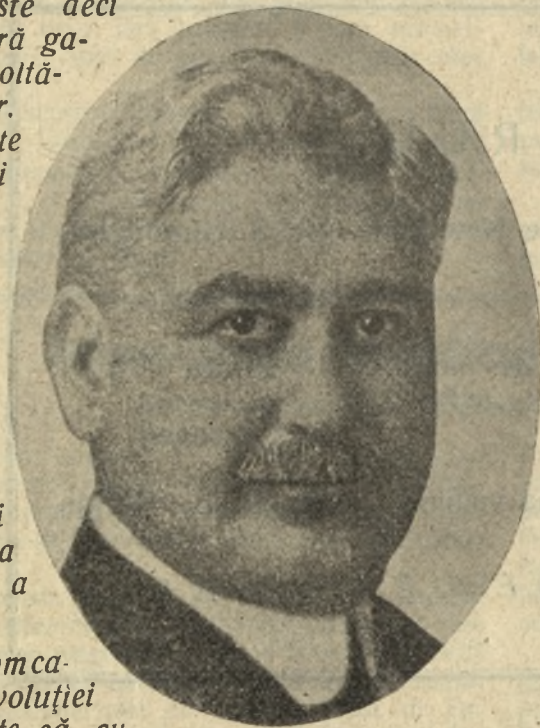
Cu atât mai mult este necesară o permanentă conlucrare între poliții când este vorba de bandiții internaționali, această categorie de răufăcători atât de periculoasă și atât de bine organizată care „operează” cu un vast aparat de informații și cu o puternică organizație „profesională” în toată lumea.

Datorită acestei stări de fapt, o organizare de poliție internațională, crearea unei armate comune împotriva crimei — se impune serios.

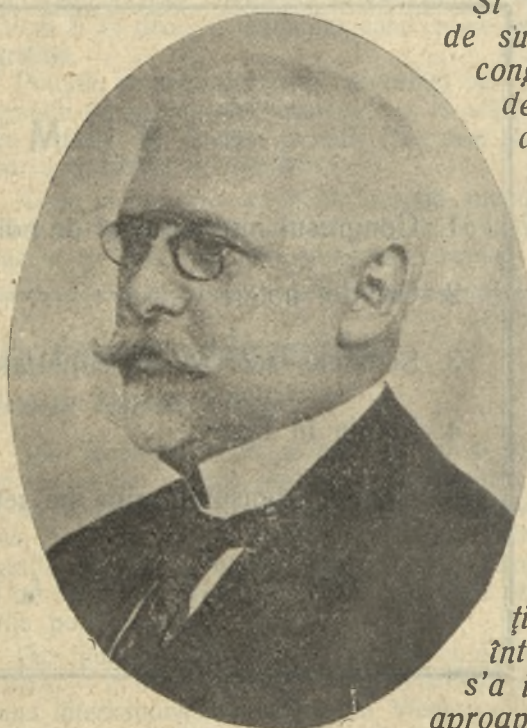
La marele congres dela New-York se vor discuta deci posibilitățile înfăptuirii unei atari poliții, a unei armate internaționale, de pioniri vecinici trezi și gata de a se jertfi pentru binele obștesc, care să lupte mai cu eficacitate contra criminalității mereu crescând de pe întregul glob.

Și credem că dacă acest plan măreț s'ar izbi de greutăți momentane, cari n'ar putea fi învinse astăzi, se va putea totuși face unserios început de colaborare, încheinduse un acord care să îmbunătățească rapoartele profesionale între polițiile tuturor statelor, stabilind metode comune de apărare și creindu-se birouri cari să stea în permanentă legătură dând informațiuni profesionale.

Și nu ne îndoim de succesul acestui congres organizat de polițiști așa de talentați ca dl Richard Enright prefectul poliției din New-York, care prezidează congresul și care are o experiență profesională bogată, datorită studiilor și cercetărilor polițiste din lumea întreagă, de cari s'a interesat în deaproape. Iar prezența

Richard Enright

Dr. Hans Schober

d-lui Schober este a doua cheazășie de reușită, pentru că eminentul polițist nu ia parte la desbateri numai în calitate de Președinte al Poliției Vieneze ci și ca Președintele Comisiunii Internaționale de Poliție Criminală, aducând la congres o experiență bogată și o inegalabilă forță de inițiativă.

Frumoase lucruri se vor face la New-York! Din nefericire noi nu vom participa nici acolo, ca nicăiri, cu nici un delegat, deși ar fi o mare lipsă. Pentru că prin situația noastră geografică și importanța pe care am căpăta-o după unirea tuturor provinciilor românești, poliția noastră nu se mai poate reduce la simple operațiuni de poliție locală. Rolul nostru este să stăm în strânsă legătură cu statele vecine, în cea ce privește combaterea criminalității. Pentru aceasta n'ar trebui să lipsim dela congresul din New-York, dela care avem multe de învățat.

DR. S. GHEORGHIU

C E I D O I N O T A R I

În curând vom avea o nouă lege administrativă, care să orânduiască mersul imensei mașinării administrative a statului.

Între alte reforme, pe cari le plănuiește acest proiect de lege aflăm și reducerea atribuțiunilor actualilor notari din Ardeal și Banat și ridicarea primarului comunal analfabet și laic la rangul de conducător al administrației comunale.

Chestiunea aceasta este de o importanță cu mult mai mare, decât să poată fi trecut așa de ușor cu vederea. Pentru că reducerea atribuțiunilor notariale înseamnă degradarea morală a primului funcționar din această uriașă mașinărie.

Și pentru ce?

S'a dovedit oare corpul notarilor din Ardeal și Banat sub nivelul sarcinilor atribuite notarilor? Sau primarii rurali, cărora se intenționează a li se trece o bună parte din atribuțiile notarilor, s'au dovedit într' atâta superiori încât să aibă dreptul a aspira la conducerea administrativă a satelor, pe a lor răspundere și cu ale lor puteri?

Nu! . . . nici una din aceste supoziții nu este fondată. Nedreptățirea, umilirea notarilor își are altă cauză. După unire, România s'a trezit sub 4 regimuri administrative. Dintre acestea, două esențiale prin însăși mai largă lor răspândire: regimul administrativ din vechiul regat, și cel din Ardeal și Banat. Între aceste două instituții notarilor diferă profund. În vechiul regat vechea lege administrativă reducea atribuțiile notarului rural la rolul de secretar comunal, pus în întregime în subordinea primarului. Notarul nu putea face nimic fără primar. Nu putea să încheie acte, nu putea să facă administrație și nici nu avea dreptul să aplice legile fără asistența primarului. Din aceasta cauză i se cerea și mai puțină pregătire. Școala de notari din vechiul regat admitea și elevi cu numai 4 clase primare de învățământ. Dar tot din această cauză viața administrativă a satelor mergea ca vai de lume. Notarii nepregătiți și reduși la rolul de scriitori de cancelarie, alături de primarii atot puternici și de cele mai multe ori ignoranți ca și notarii, dacă nu mai mult, orbecăiau în procedura legilor și procedau arbitrar. Această stare de lucruri a făcut ca în vechiul regat starea socială să fie la sate cu mult mai înapoiată, iar țăranul să nu mai aibă nici-o încredere în puterea de autoritate și protecție a legilor.

În Ardeal și Banat cu totul altfel au stat lucrurile. Notarul fiind exponentul administrației de stat, trebuia să aibă o vastă pregătire juridică și administrativă. Astfel școlile de notari nu admiteau decât bacalaureați la cursul de un an pentru pregătirea de notar, iar în acest curs nimic din ceea ce este lege sau filieră administrativă nu era neglijat. Mai mult încă, absolvenții școlilor de notari puteau deveni notari numai după o serioasă practică și în urma unui examen.

Aceste dispoziții ale legii administrative au făcut ca administrația satelor să meargă admirabil. Primarii puteau fi fără pregătire. Atâta vreme cât rolul lor se limita la a reprezenta interesele comunei și a iniția acte de administrație, lipsa lor de pregătire nu putea fi nici-un pericol. Notarul veghea ca legile să fie respectate și aplicate și era pentru primar un îndreptariu. Tot ceea ce privea administrația formală a satelor, cădea în atribuția notarilor, dela

actele de stare civilă până la poliție. Și e logic să fie așa. În genere primarii, fiind aleși, nu pot fi într' atât de pregătiți, încât să se știe orienta în vastul și complicatul mecanism al statului. O administrație comunală rurală trebuie să răspundă tuturor dispozițiilor ministeriale, înglobând în mic atribuțiunile tuturor ministerelor, dela cel de interne, de care se ține direct, până la cel al războiului. Notarii pregătiți anume pentru aceasta puteau să o facă cu folos, spre buna prosperitate a statului. Și au făcut-o. Comparația între satele de aici și cele de dincolo o dovedește cu prisosință.

Cu toate acestea, dintr'un greșit înțeles orgoliu, făuriții legii administrative au optat pentru forma de administrație rurală din vechiul regat, ceea ce constituie o greșală de neiertat. Reducându-se atribuțiunile notarilor se dă îndărăt progresul social cu zeci de ani. Căci să ne gândim numai la ce va ajunge administrația satelor când totul va fi să se facă de primari nepricepuți! Satele noastre înfloritoare vor ajunge în starea nefericitelor sate din vechiul regat, încrederea în legi va pieri, iar în locul bunei administrații de astăzi va trona arbitrarul și abuzul.

Ori, reforma legii administrative alte scopuri ar fi fost să aibă. Din ceea ce avem la îndemână și s'a experimentat îndeajuns, trebuia să se aleagă ceea ce s'a dovedit mai temeinic și a dat rezultate mai bune. Administrația uniformă a țării trebuie să progreseze, nu să dea îndărăt și aceasta era ușor de realizat când jumătate de țară dispune de organe așa de bine pregătite cum sunt *notarii din Ardeal și Banat*.

Rămâne însă o speranță. Proiectul reformei administrative va a fi discutat în Parlament, și credem că reprezentanții națiunii, sezisați de apelul *Reuniunii notarilor din Ardeal și Banat*, vor ști să se opună la săvârșirea acestei greșeli, pe care urmașii noștri nu ni-ar ierta-o, punând la locurile lor, în fruntea administrației rurale pe notarii comunali, *singurii apti a da satelor o administrație civilizată și capabili a garanta progresul social pe cari îl urmărim*.

Căci nu trebuie să se uite că, reducând rolul notarului la simplul oficiu de secretariat, nu numai administrația suferă ci și însăși viața culturală a satelor. Cu un notar cult, alătura de preot și învățător, cultura națională câștigă încă în pion de avant-gardă întru împrăștierea întunerecului dela sate. Cu un notar nepriceput, veșnic sub imperiul firiceii că nu este pe placul primarului analfabet, spuza de civilizație și cultură, care a pătruns până acum la sate, va dispărea și ea.

Or, tendința legii nu poate fi să suprime dezvoltarea culturală a satelor. În cadrele României Mari notarul este chemat să joace un rol extrem de important, aducând acolo, unde încă lumină nu s'a făcut, un puternic aport de progres și susținând, în satele mai înaintate, consolidarea culturii câștigate, ca și extinderea ei.

Așa cum este pregătită legea pentru reforma administrativă acest lucru va dispărea. Funcția de notar nu va mai ispiti pe nimenea căci niciun bacalaureat nu va consimți să se pună bucuros în subordinea unui primar inferior lui din toate punctele de vedere, iar corpul notarilor se va desorganiza spre paguba cea mai mare a țării și a neamului românesc.

GEORGIU CHENDI

SEMNELE SECRETE INTREBUINȚATE DE INFRACTORI

Delecvenții de toate speciile, spre a putea comunica, cu mai multă libertate între dânsii, se folosesc de un limbaj propriu — câte odată foarte pitoresc — sau de semne grafice, mai mult sau mai puțin ingenioase, ce variază de la grup la grup, și de multe ori chiar, în lăuntrul aceluiaș grup.

Pereții aresturilor de poliție ca și aceia ai temnițelor — deși regulamentele opresc depravarea zidurilor și a mobilierului — sunt pline de însemnări neînțelese, de desene pornografice, semnături sau portrete în aparență lipsite de orice însemnătate.

Iscălitura unui arestat, inițialele altuia, o imagine sau o cifră, s'ar părea unui profan, că sunt eclusiv efectul plictiselei sau nervo-

Fig. 1 Desemne sexuale

sității celui deținut, ce caută să-și omoare astfel vremea.

Realitatea este însă cu totul alta.

Semnele acestea, ce de multe ori acopăr cu un văl de nepătruns împrejurările în cari s'au săvârșit faptele ce interesează organele de cercetare, ar trebui să stimuleze mai viu, interesul oamenilor de meserie.

E de mare interes, pentru ofițerii noștri de poliție, să se familiarizeze cu limbajul, *semnele și scrierea secretă a delicvenților*, întrucât cel ce știe să citească câmpul negru, ce-l formează inscripțiile de pe zidurile arestului, are de cele mai multe ori în mână sa, cheia tainică ce deschide fără silnicie, lacătele nevăzute ale afacerii ce instrueșe. Dar „câmpul alb, oile negre, cine le paște le cunoaște, — iar la noi, din nenorocire, se pot număra pe degete polițistii — și mai răsăriți și mai mărunți, pe care-i interesează deslegarea semnelor criptografice.

Cei mai mulți, nici nu bănuiesc că mângăliturile acestea pot avea vre-o însemnătate cât de mică!

Profesorul Hans Gross, din Graz, unul dintre cei mai buni cunoscători ai acestei materii, s'a ocupat în special de mijloacele secrete de comunicare ale delicvenților de toate categoriile, începând cu cerșetorii și sfârșind cu marii criminali¹⁾.

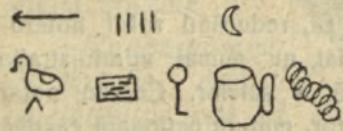

Fig. 2. Semnul incendiator Secol. XVII.

Obiceiul de a comunica prin semne, are o vechime de mai multe veacuri și servea la început criminalilor — asociați în bandă — de a desena casa ce urma să fie prădată și la nevoie incendiată de tâlhari, — așa după cum astăzi pădurarii noștri obicinuesc să cresteze arborii ce urmează a fi tăiați.

Acei, ce le scria deci, o făceau într'adins și cu scopul, ca acei, cari vor trece ulterior prin acel loc să ia cunoștință de ele și chiar să răspundă în scris și mai jos în același alfabet secret.

Reproducem parte²⁾ din semnele acelor vremuri ce evocă cu tărie — toată groaza sub care trăiau populațiunile în veacul de mijloc, din cauza lipsei mijloacelor de apărare personală și a organelor chemate să garanteze siguranța și ordinea publică.

Desemnul de sus din fig. 2. arată propunerea de jefuire; cel de jos, răspunsul părtașilor.

¹⁾ Dr. Hans Gross, Handbuch für Untersuchungsrichte, zweite Auflage, Graz 1894,

²⁾ I. Bechstein „Deutsches Museum für Geschichte“ vol. I. p. 307.

Desemnul de sus însemnează: în direcțiunea săgeții, a patra casă din locul acela va fi atacată în cea dintâi noapte a celui din urmă sfert de lună.

Desemnul din jos: adesiunea diferiților criminali, cari vor lua parte la executarea acestei lovituri.

Pentru descifrarea inscripției de mai sus, nu se cerea știință de carte; ajungea să fie cineva rău făcător și orice individ, în stare să priceapă propunerea, era bine primit.

Cei ce treceau, după ce luau cunoștință, dacă erau de aceeași părere — adăugau semnul lor, creștându-l cu o peatră, cu cuțitul sau scriindu-l cu cărbune.

Si în zilele noastre, zidurile, zăplazurile, porțile, mai cu seamă dela încrucișarea drumurilor, sunt pline de semne, pe cari de multe ori le atribuim nevoei ce o simt școlarii de a desena cu cărbunele sau cu tibișorul. Și cu toate acestea semnele cu pricina arătau prezența în localitate a cutărui infactor; pentru tovarășul de cerșetorie ele indică casa unde putea nădăjdui o pomană sigură, sau pe aceea unde i se va răspunde, „crede, moșule, crede“!

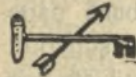

Fig. 3. Semnul spargătorilor

De multe ori semnul după ce indică că în vecinătate se găsește o casă de prădat, cerea ajutorul tovarășilor. Iată câteva din semnele cele mai principale:

O chee, în cruce cu o săgeată, este semnul breslei spargătorilor (fig. 3), dar acesta în genere e semnul tuturor tâlharilor.

Mai mute cărți de joc, din care se nu lipsească de obicei popa, e emblema pe care au adoptat-o măsluitorii ambulantei.

Fig. 4 Semnul măsluitoriei

Figura 5 reprezintă unul din semnele cele mai interesante.

Pasărea reprezentând un papagal, semnul unui cunoscut spargător, e făcută dintr'o singură trăsătură. Semnul al doilea reprezintă o biserică, cel de al treilea o chee. Mai jos, se văd trei obiecte rotunde deasupra unei linii: acestea reprezintă emblema Sf. Ștefan, adică trei pietre puse pe pământ, reamintind lapidarea acestui martir. Pietrele însemnează o dată, adică ziua Sf. Ștefan, 26 Decembrie; alături se vede un copil în fașe, semnul nașterii Mântuitorului, data de 25 Decembrie.

Acum, ansamblul e ușor de citit: Proprietarul semnului papagal, bine cunoscut tuturor spargătorilor, are de gând să săvârșească la 26 Decembrie un furt prin efracție într'o biserică.

Fig. 5. Semnul unui spargător,

Dânsul caută tovarăși și se va găsi la locul semnului în ziua de 25 Decembrie.

Dr. Reiss, profesor de poliție tehnică la Lausanne, ocupându-se de un furt săvârșit la un hotel, a găsit pe poarta hotelului semnele din fig. 6.³⁾ Bănuind că acestea ar aparține unei asociațiuni de spargători din Germania a trimis copia fotografiei profesorului Hans Gross, din Graz, spre a obține deslușiri.

Profesorul Gross a răspuns: „Pătratul de sus arată ca acolo se găsesc bilete de bancă; semnul de sub pătrat, în formă de cruce însemnează că furtul e anevoios; numărul 62 subliniat, arată că biletele să găsească în camera cu Nr. 62, și în sfârșit, semnul de sub cifră indică monograma membrului din bandă sau echipă.

Explicațiunile prof. Gross erau exacte, căci s'a dovedit că în camera No. 62 a hotelului, s'a săvârșit un furt de bani în prejudiciul a doi italieni.

³⁾ Dr. R. A. Reiss. Docteur és sciences, Professeur à l'Université de Lausanne. Manuel de Police Scientifique, Paris 1911.

Desenul din fig. 7: o mână deschisă, — emblema cerșeurilor — arată tovărășilor de meserie, că va putea nădăjdui un ajutor în direcțiunea săgeții, la dreapta, la casele cu Nr. 4, 7, 11, 20; iar în direcțiunea contrarie, indicată de săgeata de jos, la Nr. 3 și 6.

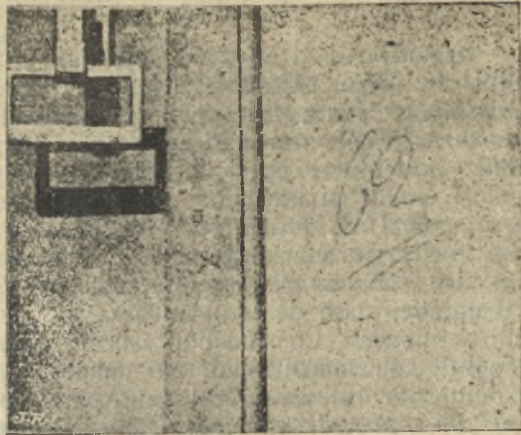

Fig. 6. Semnele indicând camera dintr'un hotel unde urma să se săvârșească un furt de bani.

Altă dată un cerc rotund, probabil imitând forma unui gologan, arată că la casa respectivă se dă de pomană; semnul reprezentând o cruce, desemnată oblic, ca semnul înmulțirii —, arată casele ce nu dau de pomană.

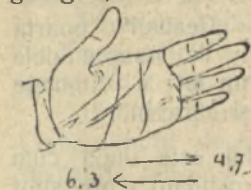

Fig. 7. Semnul ce arată casele unde se dă pomană.

Altă dată infractorii își semnalează reciproc că în cutare parte, paza polițienească e foarte activă. Semnul e reprezentat (fig. 8.) printr'o armă cu baionetă și o sabie, imaginând respectiv jandarmul și poliția.

În afară de aceasta, toți infractorii își au semnele lor de recunoaștere, ce sunt esențial internaționale și le servesc să se recunoască unii pe ceilalți. În orice loc s'ar întâlni doi răfăcători, la hotel, în piață, în biserică, în tren, în închisoare, — dâșșii au interesul de a se recunoaște cât mai de grabă, — fie pentru a lucra în comun, fie a se asigura că nu au de ce să se ferească unul de altul.⁴⁾

E de mare interes ca ofițerii de poliție să știe că aceste semne există între răfăcători și că ele sunt cunoscute și înțelese. Ofițerul de poliție, zice Hans Gross, el însăși fost jucător de instrucție, care ar nesocoti lucrurile acestea, va fi întotdeauna păcălit de pungași la confruntare și îi vor rămânea atâtăta cestiuni necunoscute.

Spre pildă un individ e acuzat că a încercat să jefuiască în tren pe un călător cu care se găsea în acelaș compartiment. Inculpatul se apără pretinzând că i-ar fi fost cu neputință să se dedea la o tentativă de furt, deoarece în fața sa se găsea un „domn elegant“, care l'ar fi putut vedea. Domnul acela și-a continuat voiajul cu o destinațiune necunoscută, iar el nu poate fi considerat complicele inculpatului; căci se dovedește că s'a urcat în tren cu o jumătate de zi mai înainte. De sigur apărarea ar fi serioasă, dacă nu s'ar ști că un singur semn, schimbat între indivizi, a fost de ajuns ca dâșșii să-și dea respectiv socoteala, că nu au nimic de temut unul din partea celuilalt.

Alt caz⁵⁾: un escroc vinde, într'un hotel, un obiect fals drept veritabil, și pretinde că a fost de cea mai perfectă, bună credință, cu atât mai mult, cu cât doi domni cari îi erau cu totul necunoscuți fuseseră încântați de acel obiect, și ar fi dorit mult, să'l cumpere, dacă individul în cestiune (păcălitul) nu ar fi declarat că îl cumpără dâșșul. Cei doi domni erau într'adevăr străini, este adevărat, dar

Fig. 8. Semnul pazei polițienești.

cea ce e tot așa de adevărat e că domni s'au înțeles cu escrocul, printr'un singur semn.

„Tot astfel se petrec lucrurile cu măsluitorii (de cărți de joc) cari se întâlnesc mai cu seamă în zi de iarmaroc, și-și dau un concurs reciproc foarte prețios, câte odată chiar fără să se cunoască.

Astfel, în timpul jocului unul dintre escroci, cari a mirosit că între jucători se găsește un *tovarăș de meserie*, se așează la spatele celorlalți jucători, spunând celui dintâi — prin semne convenite — cărțile celorlalți.

„Degetariștii noștri spre a putea înșela pe naivi, încep întotdeauna jocul între dâșșii, având aerul că nu se cunosc.

Dacă dintre spectatori nu pariază — cum se întâmplă de obicei la începutul jocului — decât tovarășii escrocului operator, atunci ca un îndemn pentru *naivi*, câștigă în totdeauna pontatorul.

Fig. 9. Semnele de recunoaștere ale escrocilor.

Cum însă dorința unui câștig ușor și nemun. it nu întârzie să puie stăpânire pe ceilalți jucători, aceștia văzând ușurința cu care se pot câștiga „*atâția bani*“ deschid punga și pariază.

De astă dată lucrurile se schimbă ca prin farmec, și de acum încolo câștigă numai escrocul, respective banda întreagă.

Dacă se întâmplă ca vreunul dintre jucătorii „fără noroc“ să observe păcăleala, — atunci intervine „poliția“, în persoana unuia dintre escroci, care după ce declară arestat pe „pungaș“, îl face „scăpat“ în drumul spre poliție.

Ținând socoteala de semnele pungașilor, vom înțelege ușor puțința unei înțelegeri între terții persoane, a căror concurs ni se pare trebuit luminării cauzei, și cari găsesc posibilitatea, prin semne imperceptibile, să se înțeleagă, derutând cerșetările.

Dar dacă în lumea micilor criminali semnele convenite sunt indicii așa de prețioase, ele joacă un rol mult mai important în lumea bandiților internaționali.

Este știut că bandiții internaționali se folosesc de anumite semne secrete, cari le dau posibilitatea să se înțeleagă între ei fără să dea nimic de bănuir.

Datorită acestei abile manevre, ei scapă aproape totdeauna poliției, care în ce privește mijloacele de investigație a rămas mult în urma bandiților, cari pentru a dejuca curiozitatea detectivilor își schimbă des vocabularul.

Iată deci necesitatea ca polițiștii să cunoască semnele secrete și limbajul figurat sau mimat al delicvenților.

Polițiștii din țară ar face un important serviciu literaturii noastre polițienești destul de primitivă, dacă ar culege înscricțiunile de pe zidurile aresturilor comunicându-le revistei, pentru a fi date publicității după descifrare.

Totașă ar interesa limbajul mimat și vocabularul delicvenților noștri, cari ar putea fi culese tot de polițiști în decursul îndeletnicirii lor profesionale.

Toate aceste contribuții ar da un avânt mai important literaturii polițienești — de care nu se poate lipsi nici o poliție „civilizată“ din lume.

D. BOIAN

⁴⁾ Dr. Hans Gross op. cit.

⁵⁾ Dr. Hans Gross op. cit.

Cei mai mulți dintre legistratori au fost niște oameni mărginiți, pe care întâmplarea i-a suit deasupra altora, și cari n'au ascultat, aproape niciodată, decât de prejudecățile și închipuirea lor.

Montesquieu Lettres persannes LXXIX.

POLIȚIA ÎN EGIPT

Considerațiuni generale. Primele începuturi de organizare ale poliției în Egipt datează cam dela anul 1865, când o echipă de 150 Elvețieni, în cea mai mare parte foști ofițeri activi și de rezervă, oferindu-și serviciile lor, au emigrat în Egipt, având a se ocupa în primul rând cu recrutarea elementelor necesare printre indigeni — dată la care începe crearea unui corp special de poliție, distinct, lucru necunoscut încă până la aceea dată.

Exemplul Elvețienilor a fost imitat mai târziu de către Italieni, Greci și Albanezi; aceștia atrași însă mai ales de speranța unor mari lefuri, de distincțiuni sau cadouri.

Toate aceste misiuni nu au putut sta multă vreme aci, fie din cauza deziluziilor ce au încercat, speranțele lor neîndeplinindu-se, fie din cauza deselor conflicte ce aveau cu populația indigenă neobișnuită cu disciplina și cu rigorile legilor și mai ales din cauză că acești „preinși organizatori“ în fond nu erau decât niște simpli aventurieri, veniți numai pentru câștiguri.

Pe la 185—86 însă englezii, cari își au partea lor de merit din îșgonirea acestor misiuni, s'au gândit că un corp de poliție bine organizat le-ar putea fi de mare folos în ajungerea scopului lor, mai ales în centrele mari ale țării.

Având în vedere acest scop, au început organizarea polițienească mai întâi în orașul Cairo, unde au organizat un corp polițienesc pur militar, cu elemente provenind din armata engleză. Mai târziu apoi au făcut același lucru în Alexandria și Seuz, așa că astăzi cele trei mari centre: Cairo, Alexandria și Seuzul au o poliție pur engleză cu comandanți militari; iar în restul țării în toate celelalte districte poliția este încă indigenă, organizată însă după modelul celor engleze din Cairo, Alexandria și Suez.

Și englezii au întâmpinat mari dificultăți la început însă cu timpul, cu puterea lor de răbdare, pentru atingerea scopului lor, cu mari sacrificii, au reușit să formeze un corp de poliție, care nu este departe de înălțimea celor europene. S'au îngrijit în primul rând cu educația elementelor recrutate pentru poliție, au înființat școli speciale pentru adulți, căci și astăzi încă, personalul inferior, indigen de poliție este neștiutor de carte. Pentru atragerea elementelor necesare, englezii s'au îngrijit: în primul rând, să le asigure un bun tratament, au înființat cooperative pentru toți funcționarii polițienești, li s'au făcut adaosuri și ajutoare pentru familiile lor, au înființat o uniformă occidentală, în felul celei engleze, în sfârșit nu au neglijat nimica pentru organizarea acestui corp, care este o putere necontestată pusă în serviciul armatei de „protecțiune“ a acestei țări.

Absolut toate elementele sunt recrutate cu preferință dintre foștii ofițeri activi sau din cei de rezervă, iar personalul inferior de asemenea recrutat dintre gradații sergenți și caporalii din armata egipteană.

Toată poliția este uniformată, afară de poliția de siguranță, căreia îi spune „*Secretă*“.

Pe lângă fiecare poliție funcționează un corp de poliție călare, foarte bine echipat, care ar putea servi de model multor poliții europene. Acest corp este întrebuintat la diferite solemnități, recepțiuni, manifestațiuni de stadă, sau religioase, înlocuind cu succes armata. Au de asemenea un corp special de sergenți de oraș, așa zis al „*Gaffierilor*“ și „*Ceașilor*“ care variază ca și la noi în număr după populațiunea orașelor în care funcționează.

În Cairo numărul Gaffierilor și Ceașilor este de 1200 oameni.

Pe lângă polițiile reședințe de guvernământ din provincie mai funcționează și câte un mic detașament polițienesc pe cămile cari face pe jandarmii pentru poliția de frontieră și pe conducătorii de caravane în deșerturi. Aceste detașamente formează un corp aparten unit: „*Kamel Corp*“.

Organizarea și mersul serviciului. În capul fiecărei poliții din Cairo, Alexandria și Suez stă un șef numit „*Comandant*“ sau „*Mirelay*“, iar în celelalte orașe numit „*Mamur*“. În cele trei mari centre ale Egiptului „*Comandanții*“ sunt ofițeri activi din armata engleză, și stau în legături directe cu armata de „*ocupățiuone deghezată*“ ținându-se numai de formă de Ministerul de Interne Egiptean. În serviciu comandantul este ajutat de un subcomandant sau „*Caimacan*“, care înlocuește pe șeful său în toate atribuțiunile, afară de recomandarea și numirea în funcțiuni polițienești. Comandantul este echivalent cu prefectul de poliție; subcomandantul sau caimacanul cu directorul de poliție. În ordinea ierarhică urmează apoi „*Subcomandanții de sectoare*“ sau „*Bimbaşii*“, echivalenți cu inspectorii de poliție; „*Utamouri*“ cari echivalează cu comisarii de poliție „*Ofițeri de poliție speciali*“ cu subcomisarii de poliție, apoi agenții speciali și sergenții de oraș. Orașul Cairo este împărțit în trei inspectorate, A, B, C; inspectoratele A și C în câte patru comisariate, iar B în cinci.

Sergenții de oraș, „*Gaffierii*“ și „*Ceașii*“ poartă baghete de cauciuc și revolvere; paznicii de noapte dela instituțiuni, case de bancă și legați ni, un fel de ciomage mari. Poliția călare are sabie, revolver și carabină.

Mersul serviciului. Șeful serviciului este după cum am arătat Comandantul, ajutat de subcomandant, care sunt organe de control.

La Cairo, ca șef al serviciului central al Comandamentului Poliției este un inspector cl. I-a egal în gard cu șefii inspectoratelor A, B, C, având sub conducerea lui, pentru mersul serviciului, următoarele birouri:

1. *Biroul Criminal Central* la care se centralizează toate actele dresate relativ la crimele și delictele comise în tot orașul. Aci se trimit în mod obligatoriu, rapoartele tuturor comisariatelor, conținând descrierea tuturor evenimentelor petrecute în 24 ore.

Acest birou este devizat în Biroul Criminal pentru Arabi și cel pentru Europeni.

Arabii, pentru toate delictele și crimele, sunt anchetați de către „*Mamuri*“ și ajutoarele lor. Autorii, împreună cu actele dresate, sunt înaintați, după importanța faptelor comise, sau „*Tribunalelor sumare*“ ordinare sau „*Curților cu Jurați*“. Tribunalele Sumare li se trimit actele pentru faptele mai ușoare sau delictate; iar Curților cu Jurați se înaintează actele pentru crime, tâlhării etc.

Europenii cu actele dresate de „*Mamuri*“ sunt înaintați Legațiunilor sau Consulatelor respective, urmând regimul capitulațiunilor.

Un fapt este de reținut, că atunci când se comite ori și ce delict asupra vreunui soldat, ofițer sau funcționar Englez, infractorul fie el European sau Arab, este judecat de Tribunalele militare Engleze, constituite în „*Curți Marțiale*“.

2. *Biroul Politic Special*, pus sub conducerea unui ofițer militar, care are ca atribuțiuni orice fel de mișcări, care ar interesa în special pe Englezi. În acest birou nu pot funcționa decât Englezii sau cei ce au dovedit în decursul timpului un devotament remarcabil pentru cauza Engleză; de formă însă, sunt admiși la acest birou și agenții Arabi, însă nu li se încredințează de cât afaceri cari nu au nici un fel de importanță. Acest birou este cel mai important din tot serviciul. Șeful lucrează direct cu Comandantul, care la rândul său face raport „*confidențial*“ la fiecare 24 de ore șefilor direcți; nu se neglijează însă nici Ministerul de interne sau Directorul Siguranței Generale cari sunt indigeni. Acestora însă nu li-se comunică decât evenimentele, cari ar putea interesa cauza Egipteană sau ce le convine numai.

3. *Biroul Secretariatului* care se ocupă cu redactarea notelor de informațiuni, verificarea adreselor, rapoarte diverse, numiri în funcțiune etc.

Aci sunt dactilografi, copişti şi cei mai buni scriitori şi cititori de documente.

4. Biroul Contabilităţii.

5. Biroul de Aprovizionare care se ocupă cu procurarea efectelor de îmbrăcăminte şi armament al întregului corp de poliţie; cu „Cooperativa“ funcţionarilor cu Cantina Centrală a sergenţilor de oraş şi a familiilor funcţionarilor inferiori etc.

6. Biroul de Trafic sau al circulaţiei la care funcţionează un număr suficient de agenţi uniformaţi călări, biciclişti sau motociclişti. Sunt înscrise la acest birou, cu un număr de ordine, toate trăsurile, bicicletele, automobilele, camioanele, căruţele etc.

7. Biroul Controlului Prostituţiei la care sunt înscrise numai femeile Arabe ce practică prostituţia în case anume, sau în mod liber. Europencile nu sunt înscrise, însă sunt obligate a se lăsa vizitate de medic.

8. Biroul Comandei Gaffierilor sau Comanda sergenţilor de oraş.

Poliţia de siguranţă sau «Secretă» este pusă sub conducerea unui şef de birou special.

Printrucă şeful mai înainte era străin, atribuţiunile acestui birou, printr'o decizie specială a Comandantului, erau fixate după cum urmează:

Investigaţiuni pentru ori şi ce chestiuni ordonate de Comandantul de poliţie; crime; supravegherea străinilor suspecti; mişcările de ori şi ce natură, în special ale Arabilor şi Egiptenilor; isgoniri; expluzări; controlul hotelurilor; al gărilor; paza Legaţiunilor şi a Caselor de Bancă; Ministerelor etc. Controlul cluburilor şi al caselor de joc de cărţi clandestine, supravegherea importului de haşiş şi al opiumului etc.

Siguranţa Generală de Stat. Funcţionează în mod foarte sumar la Ministerul de Interne, în forma unui birou principal pus sub conducerea unui Director, fără a avea însă autoritatea necesară şi puterea ce ar trebui, pentru o astfel de situaţie, din cauză că este indigen. Adevărata Siguranţă Generală de Stat în Egipt fiind, după cum am arătat mai sus, exercită prin „Biroul Populaţiei“ e pusă în serviciul cauzei Engleze, mai mult decât a Statului Egiptean. Pe lângă această instituţiune funcţionează — în mod primitiv însă — un birou de indentificare, cu un laborator dactilografic. Aici se fotografiază toţi indivizii cari au comis vre-o infracţiune. Tot aici sunt adunate şi clasate toate fotografiile personale sau amprentele digitate ale tuturor indivizilor condamnaţi pentru ori şi ce fapt, a isgoniţilor, expluzaiţilor, anarhiştilor etc; de aici se cer informaţiuni asupra cuiva, dacă este sau nu o „cunoştiinţă“ de a poliţiei.

Serviciul pompierilor. — Acest serviciu este organizat militarăşte, cu elemente provenite din armată, pus însă sub controlul şi ordinile Comandandului Poliţiei.

Este un serviciu bine organizat, inzestrat cu tot cecece trebuieşte, după modelul celor din marile oraşe occidentale; pompe cu aburi, scări demontabile şi cu ascensoare mecanice totul transportabil pe automobile.

Are un singur post central, serviciul făcându-se permanent în cazarmă specială. Pompele sunt sub presiune, atât în timpul zilei cât şi noaptea.

Diverse detaşări. Se găesc detaşări fixe şi provizorii. În cele dintâi avem personalul detaşat pe lângă fiecare Minister şi Cameră — când funcţionează —, Gară, Legaţiune, Consulate, Bănci de Stat şi Garda personală a M. S. Kedivului. Pentru paza acestuia este o brigadă specială, compusă din doi ofiţeri ajutori şi un număr de agenţi speciali, dintre cari patru pe motociclete, şi cari încadrează cortegiul la orice deplasări, atât în oraş cât şi în afară.

Un detaşament special de poliţie pe cai albi arăbeşti face serviciu de asemenea pe lângă persoana M. S. Kedivului, care, pe lângă paza Persoanei Sale, menţine şi ordinea circulaţiei sau deschide calea cortegiului pe tot parcursul ce trebuieşte să urmeze.

C. COSTESCU

LUCRURI MICI DIN LUMEA MARE

Linşările în America

În Statele-Unite există de mult obiceiul barbar de a se aplica Negrilor o justiţie sumară, sau mai bine zis de a-i executa fără judecată. E cecece e cunoscut sub numele de linşare: Negrul e prins de o ceată de albi cari îl omoară, de multe ori în caznele cele mai grozave.

Dela războiu încoace autorităţile au intervenit tot cu mai multă energie, spre a reprima asemenea acte cari constituie o pată ruşinoasă pentru un popor civilizată. Efectul acestei intervenţii s'a făcut simţit: cazurile de linşare sunt în continuă scădere.

Aşa, de unde înainte de 1918 se înregistra, în cifră medie, 107 Negri linşaţi pe an, în 1919 n'au mai fost decât 83, în 1921 numai 64, în 1923 numărul a scăzut la 28, iar în 1924 nu s'au înregistrat, pe întreg teritoriul Statelor-Unite decât 9 cazuri de linşare.

Arta de a oferi un bacşiş

Istoria de mai la vale s'a petrecut în Rusia cu câţiva ani înainte de război.

Trebuia să se obţie dela guvern concesionarea unei căi ferate importante şi toate întreprinderile mari europene trimiseseră reprezentanţi cu însărcinarea de a căuta prin toate mijloacele posibile să capete afacerea.

Toată lumea ştia, că era nevoie ca un anumit ministru, de care depindea concesionarea, să fie „interesat“ în afacere; dar greutatea era în găsirea modalităţii şi atitudinea ministrului nu era nici decum încurajatoare.

Delegatul american fu acela care obţinu concesionarea şi iată cum:

Într'o dimineaţă senină de vară el se duse la acel ministru, înarmat cu o umbrelă mare.

— Ce-i asta? întrebă ministrul. Pe asemenea vreme porţi cu d-ta umbrela de ploaie?

— Excelenţă, răspuse delegatul, mă prind pe 50.000 dolari, că va ploua încă înainte de masă“.

Conversaţia se prelungi. La amiază Americanul se sculă de pe scaun, privi cerul, scoase un cec şi întinzându-l ministrului zise numai atât:

— Excelenţă, am pierdut!

Cu greu s'ar găsi un chip mai delicat de a remite un bacşiş.

Târgul propus de un bandit

Neamul briganzilor nu a dispărut încă în Balcani şi chiar dacă au trecut vremurile eroice ale „regelui munţilor“, cariera aceasta tot mai e încă fructuoasă. Un mare personaj oficial furat de curând a trebuit să fie răscumpărat cu un preţ cam excesiv de locuitorii districtului său. Răscumpărarea e încă ceva foarte obicinuit. Faimosul bandit Jusef Makhovici, care operează prin Sandjăcul Novi-Bazar, a găsit însă ceva absolut nou. Iată ce a scris el poliţiei:

„Dacă doriţi să scăpaţi de mine pentru totdeauna, trimiteţi-mi o sumă de zece mii de dinari (vre-o treizeci de mii de lei) de cari am nevoie, pentru a pleca la Constantinopole, unde doresc să mă retrag. Cred că ajutorul acesta va părea autorităţilor nimica toată, faţă de cât le-au costat expediţiile împotriva mea şi decât le vor mai costa încă, dacă refuză să-mi dea cei zece mii de dinari. Dacă însă propunerea mea e primită, vă voi lăsa de acum înainte în pace“.

Nu ştim ce răspuns i se va da banditului. Dar dacă i se acordă suma, Constantinopolul nu va fi prea încântat de cadoul ce va'primi.

CHIPUL UCIGAȘULUI PRINS PE RETINA VICTIMEI

În ziarele germane se puteau citi, în legătură cu o recentă afacere criminală, că, „fotografia ochiului unuia dintre funcționarii uciși, care a fost găsit cu ochii mari deschiși a adus dovada necontestabilă a vinovăției. Ochiul stins al celui ucis a arătat în oglindă fața ucigașului, care stătea în fața victimei cu securea ridicată.“

Să vedem care e în această chestiune părerea specialistului oculist.

În primul rând e de mai înainte exclus să se fi putut desluși chipul ucigașului fixat în ochiul stins al mortului, găsit cu ochii deschiși. E drept că chipul celor din fața noastră se resfrânge ca într-o oglindă pe cornea ochiului, dar curând dupe moarte aceasta se tulbură și devine ne-transparentă, mai ales atunci când ochii mortului rămân deschiși.

Ochiul viu e drept că e o oglindă boltită, care conform legilor optice proiectează o imagine micșorată, dreaptă, dar care, bineînțeles, că dispăre imediat, când obiectul resfrânt se îndepărtează, cum ar fi depildă cu un glob de argint poleit, cu același diametru de boltire. E aproape de mintea omului, că nici cornea mortului nu poate fixa imaginea, chiar dacă ea ar rămâne transparentă și resfrângătoare. Judecată în chipul acesta, informația apare ca o pură nerozie.

Cu toate astea faptul acesta are la baza lui ceva adevărat. În straturile adânci ale retinei, în care se proiectează imaginea obiectului văzut întocmai ca imaginea unei camere fotografice adânc fixate pe placa fotografică, se află umoarea vitrosă pe care lumina o decolorează și care în întuneric se formează din nou. Dacă se omoară o broască ținută la lumină și alta păstrată mai timp mult la întuneric și dacă se prepară retinele amândurora în camera obscură fotografică la lumină roșie-rubinie sau slab-gălbuie, atunci examinate la lumina zilei, retina broaștei dela întuneric pare la început de un roșu mult mai intens ca aceea a broaștei ținută la lumină. La lumina zilei însă diferența dispăre curând prin aceea că umoarea vitrosă a retinei broaștei aflate la întuneric devine și ea mai palidă. Dacă proiectăm vreme mai îndelungată pe retina unei broaște vii, menținută în nemișcare, o imagine intensiv luminoasă, care se desprinde bine de pe un fond închis prin aceea că o silim, de pildă, să privească un bec electric puternic, când restul încăperii e întunecos și dacă se omoară apoi broasca în întuneric, atunci, prin proceduri apropiate se poate fixa pe retina acestei broaște imaginea becului în forma de dungă deschisă pe retina roșie pe tot restul ei, așa că această retină redă apoi un „optogram“ albit, adică arată imaginea becului întocmai ca o fotografie.

Dacă se examinează ochii oamenilor puțin timp după moarte și dacă ei au murit în întuneric, se observă umoarea vitrosă, care curând albește.

La un om executat, a cărui retină a putut fi examinată zece minute după moarte, s'a observat că pe retina, colorată în roșu pe toată întinderea ei, se afla un loc mai deschis pe care examinatorul l'a desemnat ca fiind optogram. Omul își petrecuse ultimele ore înaintea morții cetind la lumina slabă a zilei sau la flacăra unei lumânări de stearină și fusese executat tot în întuneric. Aceasta însă e unicul caz similar observat până acum la om.

Așa dar, pentru a se putea dovedi existența unui

„optogram“ adică imaginea născută prin albirea umoarei vitroase a ultimului obiect perceput pe retina unui mort, e nevoie de diferite împrejurări simulante:

1. O imagine foarte luminoasă trebuie să izbească ochiul aflat până atunci în întuneric. Așa de pildă, cineva face lumină în iatacul întunecos și la lumina aceasta zărește, înaintea sa, pe ucigașul gata să-l lovească.

2. Examinarea trebuie să aibă loc foarte curând după moarte. Descompunerea înaintată face constatarea aceasta cu neputință.

3. Până la e aminare, ochii mortului nu trebuie să mai vină în contact cu lumina, mai ales dacă ei au rămas deschiși.

4. Constatarea trebuie să se facă pe retina preparată cu băgare de seamă; retina trebuie preparată în camera obscură fotografică. O examinare a ochiului cu oglinda oculară nu e suficientă, căci cu oglinda aceasta nu se poate face o deosebire între retina luminată și neluminată, între umoarea sticloasă albită și umoarea sticloasă normală. În afară de aceasta, din pricina tulburării corneei ochilor, mai cu seamă când ei au rămas deschiși, o examinare a ochilor mortului cu oglinda nu mai e posibilă, după un timp foarte scurt.

5. Trebuie să se țină seama de faptul că e nevoie de vreme îndelungată pentru ca imaginea albită a obiectului să se formeze, așa că un singur moment nu e suficient pentru înfăptuirea lui. Dar la crime e vorba de cele mai multe ori, numai de minutele în cari era văzut de victima lui.

6. În sfârșit, trebuie să mai atragem atenția că imaginea albită din ochiu are contururi neprecise și că e foarte mult micșorată (cam 1/50). Așa că, dacă imaginea aceasta ar putea chiar să fie fixată și foarte mult mărită (eventual prin proiecțiune) tot nu s'ar putea recunoaște amănunte ca trăsăturile feței, uneltele ucigașe, etc.

Așa că, chiar dacă s'ar face în mod sistematic și cu toate măsurile de precauțiune disecția în camere obscure a tuturor ochilor celor răpuși de moarte năprasnică, pentru a studia eventuale imagini luminoase ale umorei vitroase pe retină, asemenea imagini nu vor putea fi constatate decât în cazuri cu totul excepționale, când multe împrejurări favorabile au coincident.

Chiar în împrejurările cele mai priincioase și cu măsuririle cele mai puternice, nu se vor putea vedea decât contururi foarte neprecise ale unor obiecte mari, luminoase, pe fond întunecos. Așa că procedeu acestuia, chiar fiind realizat în chip sistematic, nu va putea da decât în foarte rare cazuri puncte de reazăm relative la împrejurările comiterii crimei, așa de pildă, în privința orei din zi când ea a fost săvârșită, a poziției celui ucis față de sorgința luminoasă, etc.

Dar afirmarea că în ochi se poate vedea imaginea ucigașului cu toate amănuntele ei e, bineînțeles, de domeniul închipuirii. În aceeași categorie trebuie pusă și povestirea unui cercetător, cum că ar fi găsit fixate pe retina unui mort imaginile gândurilor, cari l'au preocupat în ultima clipă și faptul acesta l'a tulburat așa de mult, că el și-a sfârșit aparatul.

Lucrurile acestea sunt foarte frumoase și palpitate în romanele cu detectivi, dar ele dispar la lumina științei.

DR. K. E. WEISS